

To'on yó'o kían kua'an noó na Israel kúú kuendá Jesús

Ká'an Ndios xí'ín yó xí'ín yú'u de'e na

¹ Kua'á nda'lo ta'ándá n̄i sa ká'an Ndios xí'ín na sá'ano ve'e yó tá sata, ta noó kua'á nda'lo ña'a n̄i sa kechóon na profeta na sa kasto'on na xí'ín ñayuu ñoó.

² Tído tein kuu noo ndi'i yó'o kéchóon na de'e mií ná, dá ka'an na xí'ín yó, ta de'e na kúú na n̄i natiin ña kakuu na sato'o noo ndidaá ña'a, ta xí'ín ndá'a de'e na n̄i kava'a na ndidaá ña ió ñayuu yó'o xí'ín ña ió induú.

³ Ta na yó'o kúú na ná'a tát'on k̄i'o ndato káa mií Ndios, dá ch̄i tát'on k̄i'o kúú mií Ndios, k̄i'o dión ta'ani kúú de'e na, iin nóó kúú vá ná. Ta mií ná kúú na xíto ndidaá tá'an ña'a xí'ín choon kómí to'on na. Tá n̄i ndi'i n̄i dandóo na kuachi yó, dá n̄i nakoo na xoo kuá'a Ndios noo dikó ió na dándáki na.

⁴ Ta ndáya'i cháá ka na noo ndidaá ángel ndéi induú, ta n̄i natiin na iin kuu ndáya'i cháá ka o duú ángel ñoó.

Ndáya'i cháá ka Jesús o duú ángel

⁵ Dá ch̄i ko ní ka'an Ndios di'a xí'ín ni iin tó'ón ángel:

Yo'ó kúú de'e yu'u, ta viti ná'i ña kúúí tatóon.

Ta ni ko ní ka'an na di'a sa'a ni iin ángel:

Yu'u kakuu tatá xi, ta mií xí kakuu de'e yu'u.

⁶ Ta n̄i ka'an ta'ani Ndios di'a tá kua'an n̄a tanda'á ná iin tó'ón din̄i de'e na kii na ñayuú yó'o:

Ná kandaño'o ndidaá ángel de'i.

⁷ Miían ndaa di'a kaá Ndios ká'an n̄a sa'a ángel:

Yu'u kúu n̄a kée ángel kéchóon nooí ña kakuu na táto'on tachi, xí'ín ño'ó ita.

⁸ Tído di'a kaá n̄a sa'a de'e mií ná:

Yo'ó kúu Ndios, ta ni iin kuu ta'ón o ndí'i noo dándáki yo'ó.

Ta kényiko ndaa yo'ó noo dándákón.

⁹ Chi ndíko yo'ó iin íchi ndaa, ta káñó'ó yo'ó ndidaá ña kini kua'an.

Sa'a ño'ó n̄i kaxi Ndios yo'ó, n̄a kúu Ndios miíón, ta n̄i xi'o cháa ka n̄a ña dii iní nooñ o duú dao ka n̄a xínkuáchí dáó xí'ón.

¹⁰ Ta kaá ta'ani na di'a:

Yo'ó, n̄a kúu sato'o noo ndidaá ña'a, nda míi sa'a n̄i kava'ón noñó'o yo'ó,

ta xí'ín ndá'a miíón n̄i kava'a induú.

¹¹ Ta ná kasandaá iin kuu, ta naá ndí'i vaan, tído yo'ó, daá koo kuií vá yo'ó.

Ndidaá tá'an va ña'a káa kuyatá iin kuu táto'on k̄i'o kúyatá dá'on.

¹² Ta táto'on k̄i'o nátuú ñayuú dá'on ndíxi na,

k̄i'o dión natuú yo'ó ndidaá ña'a káa, ta ná nadamón ña.

Tído yo'ó, o nádaon ta'an voón, daá koo kuií voón.

¹³ Ta ko ní ka'an Ndios di'a xí'ín ni iin tó'ón ángel:

Kakoo yo'ó xoo kuá'j nda ná nataán ndí'i yu'u ta xiní u'u ñaá t̄ixi sa'on.

¹⁴ Kánian kana'á ndó ña choon kómí ángel kíán ña koni kuáchí ná noo Ndios, ta chinda'á ñaá ná chindeé ná ndidaá n̄a n̄i'í ña k̄aki na.

2

Iin ña'a ndáya'i nda'o kían ña ni kii Jesús dákaaki ñaá

¹ Sa'á ñoó miían ndúsa kánian kandikō toon yó to'on ndaa ni seídó'o yó, dá chī tá koó, dá kían oon ni ví kankuei xoo yó nooán.

² Chī miían ndaa ió choon noo ndá'a ley ni xī'o ángel noo Moisés, ta ndi ndáa mií vá ñayuu ni ya'a nooán, ta ndi ndáa mií ná ko ní xīn kueídó'o choon sa'ándáan, dá ni ndo'o níó ná sa'á kuachi ni kee na.

³ Ta, ¿ndi koo ví káki yó noó ña xido ini Ndios tá ná o taó kuendá yo to'on ndáya'i cháá ka, ña kían ká'an sa'a ndi koo káki yó? Chī dinño'ó mií na kúú sato'o yo ni xī'o kuendá sa'á to'on yó'o, ni ndi'i, dá ni kasto'on ta'ani taa ni sa xionoo xí'ín ná to'on yó'o xí'ín yó.

⁴ Ta mií Ndios ni xī'o ta'ani kuendá sa'á to'on ndato yó'o xí'ín ndá'a taa ni sa xionoo xí'ín Jesús, dá chī ni xī'o na ña kían ni kandeé rá ni kee ra ña'a ndato xí'ín ndidaá ka ña'a ná'ano noó ñayuu, ta ni xī'o na ña ni natiin iin rá iin taa yó'o choon ni xī'o Espíritu iī táto'on kī'o kóni mií ná.

Jesús kúú na xí'o ña káki yó

⁵ Dá chī ko ní xī'o Ndios choon noo ndá'a ángel ña kían dándáki na ñayuú saá vei chí noo, ña kían ká'in sa'a xí'ín ndó.

⁶ Dá chī di'a kua'an ña ni taa iin taa noo tuti iī Ndios:

¿Ndí kían kúú taa ndéi ñayuú yó'o ña ñó'o ini ní sa'a rá, tatá Ndios?

Ta, ¿ndí kían kúú rá ña ndí'i téi ini ní sa'a rá?

⁷ Ta ni ndee ní ra sa kuu ra iin ra ló'o cháá noo ángel,

ta ni xi'o ní choon ká'ano noo rá, ta ni xi'o ní ñaño'ó
 noo rá,
 ta ni chikani ní ra ña dándáki ra ndidaá ña'a ni
 kava'a ní,

⁸ ta ni nataán ní ndidaá tá'an ña'a tii sa'a rá.

Chi sa'á ña ni nataán Ndios ndidaá ña'a tii sa'a rá,
 sa'á ñoó ko ní kándo ni iin tó'an, ndidaá ña ño'ó
 tii sa'a rá, tído kándaá ini yo ña o duú ndidaá ña'a
 dándáki ra viti.

⁹ Tído viti kándaá ini yo ña ió iin na ni ndeló'o cháá
 mií noo ángel, ta na yó'o kúu Jesús, ta ni natiin na
 choon ká'ano, ta ni natiin ta'ani na ndidaá tá'an
 ñaño'ó sa'á ña ni xi'i na sa'a yo. Dá chi sa'á ña kóni
 Ndios kee na ña maní xí'in yó, sa'á ñoó ni xi'i Jesús
 sa'a yo.

¹⁰ Ta mií Ndios kúu na ni kava'a ndidaá ña'a ño'ó
 ñayuu yó'o, ta noón kúu na xito ñaá, ta kóni na
 nakuaka na ñayuu mií ná noo ndato náye'e ndaa
 noo ió na. Sa'á ñoó iin ña va'a ni sa kian ña ni
 daxínko va'a na Jesús xí'in ña ni ndo'o na, chi mií
 ná kúu na dákaki ñaá.

¹¹ Dá chi mií Jesús, na ni ndevii yó, xí'in yóo, na ni
 nduvii, iin tó'on vá kúu tatá yo, sa'á ñoó ko xika'an
 ta'on noo Jesús ká'an na ña kúu yó ñani na.

¹² Dá chi di'a kaá tuti i Ndios:

Ki'o yu'u kuendá sa'a mií ní noo ñani xí'in ki'oi,
 ta tein ndidaá ñayuu kuendá ní keká'ano yu'u mií
 ní.

¹³ Ta kaá ta'anian:

Kandeé ká'ano iní Ndios.

Ta kaá ta'anian:

Yó'o iin xí'in ndidaá tá'an de'e ni xi'o Ndios nooí.

¹⁴ Ta de'e ni kava'a xí'in koño xí'in ni kúu de'e ni
 xi'o Ndios noo ná, sa'á ñoó ni nduu ta'ani mií Jesús

koño xí'ín nij, dá n̄i kuu n̄i xi'i n̄a. Ta k̄i'o dión n̄i k̄andeeé ná n̄i d̄itá ná choon noo ndá'a ñ̄a u'u, sa'á ñ̄oó koó ka choon noo ndá'án ka'áníán ñ̄ayuu.

¹⁵ Dión, dá n̄i k̄andeeé ná n̄i taó xóo na yó noo ñ̄a yu'óo kuu yo, dá ch̄i nd̄a rá n̄i kaki yó n̄i kasá'a dándáki ñ̄aá.

¹⁶ Dá ch̄i miían ndaā kuiti ko ní k̄i Jesús chindeeé ná ni iin ángel, sava'a n̄a kúu n̄a ve'e Abraham n̄i kii na n̄i ch̄indeeé ná.

¹⁷ Sa'á ñ̄oó miían ndúsa n̄i nduu na tát'o'on k̄i'o kúu ñ̄ani n̄a, dá n̄i x̄inkoo na kúu ná dut̄i kúu noó, iin dut̄i ká'ano ini, iin dut̄i íin ndaā noo Ndios, dá n̄i kuu n̄i doko ná mií ná, dá n̄i'í ñ̄ayuu na ñ̄a ku'u ká'ano ini Ndios sa'á kuachi na.

¹⁸ N̄i ndo'o naní n̄io ná tá n̄i ka'án ñ̄a u'u dátuu ñ̄aán, sa'á ñ̄oó kuu va chindeeé ná yó tá k̄exíxi ñ̄a u'u xí'ín yó.

3

Nd̄aya'i cháá ka Jesús o duú Moisés

¹ Viti, ñ̄ani, ndo'ó n̄a kúu ñ̄ayuu Ndios, ndo'ó n̄a n̄i nakana Ndios kandeí induú, koo ini ndo kande'é va'a ndó Cristo Jesús, n̄a né'e to'on mií Ndios noo yo, ta kúu ná dut̄i kúu noo noo ñ̄a kándisa iin rá iin yó.

² Ta n̄i dax̄inkoo ndi'i na choon n̄i xi'o Ndios noo ná, tát'o'on k̄i'o n̄i dax̄inkoo ndi'i Moisés choon n̄i ni'i ná koni kuáchí ná noo n̄a kúu ve'e Ndios.

³ Ta kánian natiin Jesús ñ̄añó'ó ká'ano cháá ka o duú Moisés, dá ch̄i t̄a káva'a ve'e kánian natiin cháá ka ñ̄añó'ó o duú ve'e n̄i kava'a ra.

⁴ Dá ch̄i ió yoo káva'a iin rá iin ve'e, dá ndítaan, tído n̄a n̄i kava'a ndidaá tá'an ñ̄a'a kúu Ndios.

⁵ Miñan ndaa kuiti ñi sa íin ndaa Moisés noo Ndios tá ñi sa xinkuáchi ná noo ña ve'e Ndios, ta xí'ín ña ñi kee na ñi na'a ña táto'on k'i'o káa rá ío ña ka'an Ndios chí noo.

⁶ Tído Cristo kúú mií de'e Ndios, ña kánian dándáki ve'e na. Ta ve'e na kúú yóo tá ná kandita toon yó xí'ín ña kándéé iní yo ná nda noo ndi'i kuií, ta ná kadij inío xí'ín tãndeé iní kómí yó.

Xí'o Ndios noo ña ñoo ña ña nani'i ndée ná

⁷ Chì di'a kaá Espíritu ij Ndios:

Tá ná kueídó'o ndó noo ká'an Ndios kuu víti,

⁸ dá kían o sa kédó'o ndó mií ndó táto'on ñi kee na sá'ano ñoo ndo tá ñi data'án ña Ndios, chí ñi xito iní ná Ndios noo ñi xionoo na yukú ichí ñoo.

⁹ Ta ñoo ñi data'án ña yu'u, ta ñi xito iní ná yu'u, va'ará uu diko toon kuia ñi xini ña ndidaá tá'an ña ndato ñi kee yu'u xí'ín ná.

¹⁰ Sa'á ñoo ko ní náta'an inij ñi xini ñayuu ñoo, dá ñi kaaj xí'ín míí: “Daá kuití vá kexoo xíká níó ná noo ña kóni yu'u, chí ko kóni ña kaño'o na íchi yu'u.”

¹¹ Ta sa'á ña ñi xido inij ñi kee na, sa'á ñoo ñi chikaaj inij ña ni iin kuu ta'ón o koní ña ndu'u ña noo k'i'oi ña nani'i ndée ná, kaá Ndios.

¹² Sa'á ñoo kanda ndo mií ndó, ñani, dá kían ni iin tó'ón ndó ná o kákomí iin níó kini, iin níó káxí, ña kían kedaá xí'ín ndó, dá kexoo xíká ndó noo Ndios takí.

¹³ Di'a koo ini ndo ka'an ni'ini ndó noo iin rá iin ndó iin rá iin kuu kuu. Dá chí ká'an to'on ñoo ña kánian kee ndó dión kuu víti, dá kían ná dá'a ñi

kusaá ini ndo koni ndo to'on Ndios kee ña danda'í ñaá kuachi.

¹⁴ Dá chi ío ta'ani kuendá yo xí'ín Jesucristo tá ná ndiko toon yó tandeé iní nì nàtiin yó nda míi sa'a.

¹⁵ Dá chi di'a kaá to'on Ndios:

Tá ná kueídó'o ndó noo ká'an Ndios kuu víti, dá kían o sa kédó'ó ndó míi ndó tát'on nì kee na sá'ano ñoo ndo tá nì data'án na Ndios.

¹⁶ ¿Ndá yoo nì sa kuu na nì seídó'o noo nì ka'an Ndios, ta vatì xían daá nì data'án ñaá ná? ¿Á ko ná'á ta'on ndó ña noón kúu ndidaá na nì kankuei tixi nda'á na ñoo Egipto nì kee Moisés?

¹⁷ Ta, ¿ndá yoo nì karyíí Ndios xí'ín ndin uu diko kuia noo kúu yukú ichí ñoo? ¿Á ko ná'á ta'on ndó ña noón kúu na nì ya'a nì kee kuachi, ta nì kuei na nì xi'í na yukú ichí ñoo?

¹⁸ Ta, ¿ndá yoo nì chikaa ini Ndios o náchi'i na noo nani'i ndée ná? ¿Á ko ná'á ta'on ndó ña noón kúu na ko ní xín kueídó'o ñaá?

¹⁹ Sa'á ñoo kandaá inio ña ko ní kúu ta'on ndu'u na noo nani'i ndée ná sa'á ña ko ní kándisa ndaa na Ndios.

4

¹ Sa'á ñoo ná kandaá yo míi yó, viti ín ii Ndios xí'ín to'on nì xi'í'o na ña kían kì'o na ña ndu'u yó noo nani'i ndée yo, dá chi oon ni ví tuú dao ndo'ó, ta o koní ndo ndu'u ndó ñoo.

² Dá chi tát'on kì'o nì nàtiin yó to'on va'a ña ká'an sa'a Jesús nì kee Ndios, kì'o dión ta'ani nì seídó'o ñayuu ñoo to'on Ndios tá sata. Tído nì naá óon va ña nì seídó'o na ña, dá chi ko ní kándeé iní na Ndios.

³ Tído yóo kúú nā kándísa ña nī ka'an Ndios, sa'á ñóo koni yo ndu'u yó nani'i ndée yo noo ío na. Tído di'a nī kaa nā xí'ín nā ko ní kándísa ñaá tá sata ñóo: Ta sa'á ña nī xido inii nī kee na, sa'á ñóo nī chikaa inii ña nī iin kuu ta'ón o koní na ndu'u na noo kī'oi ña nani'i ndée ná.

Dión nī kaa nā, va'ará sa nī daxíno ndi'i na ña nī kava'a na nda mí sa'a ñayuu yó'o.

⁴ Dá chī di'a kaá ta'ani tuti iī Ndios sa'á kuu úsa: Kuu úsa nī naní'i ndée Ndios noo ndidaá choon nī kee na.

⁵ Ta kaá ta'ani tuti iī Ndios di'a: O koní ta'on na ndu'u na noo kī'oi ña nani'i ndée ná.

⁶ Sa'á ñóo kánda inio ña kómani vá ndu'u dao ñayuu noo nani'i ndée ná, ta ko ní ndu'u nā nī natiin to'on yó'o mí noo sa'á ña ko ní seídó'o na choon nī sa'anda Ndios.

⁷ Sa'á ñóo ká'an tuti iī ña nī saki Ndios iin ka kuu, ta kuu ñóo kúú kuu víti. Chī tá nī ya'a kua'á nda'o tiempo, dá nī taa David ña nī ka'an Ndios sa'a kuu yó'o:

Tá ná kueídó'o ndó noo ká'an Ndios kuu víti, dá kían o sa kédó'ó ndó mí ndó.

⁸ Dá chī tá nī xī'o Josué ña kían ndu'u nā sá'ano ñoo yo noo nani'i ndée ndisa na, dá kían o ká'an ta'on Ndios sa'a iin ka kuu.

⁹ Sa'á ñóo kánda inio ña kasandaá iin kuu, dá koni ñayuu Ndios ndu'u na noo miían ndaa kuiti nani'i ndée ná.

¹⁰ Dá chī nā ndu'u ñóo, noón kúú nā koni nani'i ndée noo ndidaá choon nī kee na, táto'on kī'o nī naní'i ndée mí Ndios tá nī ndi'i nī kava'a na ñayuu yó'o.

11 Sa'á ñoó ná cho'on ini yo, dá ná konio ndu'ó noo nani'i ndée yo, ta ná dá'a ni k'i'o yó miá ña kusaá inio táto'on k'i'o ni kee na sá'ano ñoo yo, chi ko ní seídó'o na noó ni ka'an Ndios.

12 Chi to'on takí kúu to'on Ndios, ta to'on ndakí nda'o kíán. Ta deen cháa ka sa'ándáan o duú iin espada sa'ándá ndi nduú xoo. Sa'á ñoó tá seídó'o yóan, xínoan nda maá inio, ta sónó ní'inian nio yo xí'ín ñaxintóni yo. Ta sónó ní'ini ta'anian tuchi yo, ta kásandaáan nda maá noo ñó'o dandiki lásá yo. Ta nádátuan ndidaá ña nákaní inio xí'ín ndidaá ña'a ñó'o ini nio yo.

13 Ta ni iin tó'on ta'on ña'a ió ñayuú yó'o ko ió de'é noo Ndios. Di'a ndidaá tá'an vaan túu noo ná ndé'é ná, ta ndidaá tá'an vaan ndaa vichí noo ná, ta iin kuu nakuíta yó naki'o yó kuendá noo ná.

Jesús kúu mií mií duti kúu noó

14 Ta viti ió iin duti kúu noó noo yo, ta ni kaa na kua'an nó'o ná noo ió Ndios induú, ta na yó'o kúu Jesús, na kúu de'e Ndios. Sa'á ñoó ná kandita toon yó xí'ín ña ndaa kándisa yó.

15 Dá chi viti kómí yó iin duti kúu noó kando'o sa'a yo sa'á ña kúu yó ñayuu vitá ini noó kuachi. Chi ni ka'an ta'ani ña u'u dátuu ñaa, dá ya'a na kee na kuachi, táto'on k'i'o kéean xí'ín yó, tído ko ní ya'a ta'on na kee na ni iin kuachi.

16 Sa'á ñoó ná natuu yati yó xí'ín tandéé iní noo ió Ndios dándaki na, chi nda ñoo xí'o na ña maní noo yo, dá ni'i yo ña ku'u ini na sa'a yo, ta ni'i ta'ani yó ndée ña kían chindeé ñaa noo iin rá iin tandó'ó vei noo yo.

5

¹ Dá chi iin rá iin dutj kúú noó ni ndukú Ndios tein ñayuu mií ná, dá kuiin ra ka'an ni'ini ra sa'á ñayuu ñoo ra noó Ndios, dá dokó rá ña'a, ta dákei ra kítj noó Ndios sa'á kuachi ndidaá na ñoo ra.

² Ta xí'o ndeé iní ra sa'á na kó kándaá iní ndí kían va'a kánian kee na, xí'ín na xíonoo ndava'a kée kuachi, chi kúú ta'ani ra iin taa vitá iní noó kuachi.

³ Ta sa'á ña vitá iní ra, sa'á ñoó kánian dokó rá kítj noó Ndios sa'á kuachi mií rá, xí'ín sa'á kuachi ñayuu ñoo ra.

⁴ Ta kó ín ta'on kuu kaxi mií choon yó'o, dá chi sava'a na ni kana mií Ndios kúú na kuu kakomí choon yó'o, táto'on ni ndo'o Aarón.

⁵ Ta ni Cristo kó ní kaxi mií ña natiin na ñañó'ó ña kakuu na dutj kúú noó. Ndios vá ni xí'o choon yó'o noó ná, dá chi di'a ni kaa na xí'ín ná: Yo'ó kúú de'e yu'u, ta viti ná'j ña kúú tatóon.

⁶ Ta kaá ta'ani na iin ka xían noó tuti ij: Daá kuití kakuu yo'ó dutj, táto'on ni sa kuu Melquisedec.

⁷ Tá ni sa kuu Cristo iin taa ñayuú yó'o, dá ni xika na ña maní noó Ndios, ta nda'í ni saki na xí'ín ndutá noó ná noó Ndios, na kándéé dítá ñaá noó ña kuu na. Ta ni seídó'o Ndios ndidaá ña ni xika na sa'á ña ni seídó'o ñaá ná xí'ín ña nda'í ió iní na.

⁸ Ta va'ará kúú ná de'e Ndios, tído tein ña ni ndo'o níó ná ni katj'a na ni seídó'o na ña kóni Ndios.

⁹ Ta sa'á ña ni daxínkoo ndi'i na choon ni kii na, sa'á ñoó ni kasandaá na kúú ná na dáka_{ki} chí_{ch}í ñaá, chi dáka_{ki} na ndi ndáa mií ñayuu seídó'o ñaá.

¹⁰ Ta mií Ndios ni chikani ñaá kakuu na dutj kúú noó táto'on ni sa kuu Melquisedec dutj tá sa na'á.

Ná dá'a ni dánkoo yó ña kándéé iní yo Jesús

¹¹ Ió kuá'á nda'o ña'a nakani yu'u xí'ín ndó sa'á ña yó'o, tído kuáchì nda'o nakani ña, dá kandaá ini ndo, dá chì oon nda'o ini ndo.

¹² Sa di'a kánian kakuu ndó na dána'a noo dao ka na, dá chì sa na'á nda'o dákuá'a ndó sa'a ña yó'o. Tído di'a xínñó'ó ndó ña dána'a tuku na noo ndo ña ni dákuá'a ndó nda míi sa'a sa'á to'on Ndios. Sa'á ñoó kúu ndó tát'o'on takuálí leé, chì xínñó'ó ij vá ndó lechí, chì o kúu keí ndó ña'a káxí, ña kúu ña ndichí cháá ka sa'a Ndios.

¹³ Ta ndidaá na xí'i sava'a lechí ñoó, noón kúu na ko kátóni ini ndí kían va'a, ta ndí kían ko vá'a, chì kúu ná tát'o'on takuálí noó ña'a Ndios.

¹⁴ Tído na sa ni chichi, noón kúu na seí ña káxí, ta sa'á ña ni sa'ano na xí'ín ña ndaa, sa'á ñoó sa ti'a na kandaá ini na ndí kían va'a, ta ndí kían ko vá'a.

6

¹ Ná dá'a ni katuu yó xí'ín sava'a ña ni kandaá ini yo sa'á to'on ndaa Cristo, chì ña yó'o kúu ña sa ni katì'a yó nda míi sa'a. Va'a cháá ka ná ndi'i ini yo ko'on yo chí noo xí'ín to'on na, ta ko kánian nandió kuéi tuku yó dákuá'a yó sa'á ña kánian nandikó iní yo sa'á ña kini kée yó, o sa'á ña kánian kandeé iní yo Ndios.

² Ta ko kánian dákuá'a tuku yó sa'a ndi kee yó kodo ndúta yo, xí'ín sa'á ña chínóo yó ndá'a yo diní na dákuá'a xí'á, xí'ín sa'a ndi koo nataki na ni xij, xí'ín sa'á ña miían ndaa keyíkō Ndios sa'a ndidaá ñayuu noo ndi'i.

³ Ta kì'o dión kee yó tá kóni mií Ndios.

⁴ Dá chì ndi ndáa na sa ni datóon Ndios ñaxintóni, ta sa ni xirndodó ná ña ndato vei noo

Ndios, ta sa ió ta'ani kuendá na xí'ín Espíritu ij Ndios,

⁵ ta sa ni xirndodó ná to'on va'a Ndios, ta sa ni xirndodó ta'ani na táto'on ki'o dándáki Ndios ñayuu saá vej chí noo,

⁶ tído tá ná dánkoo na ña ndaa yó'o, dá kían ni iin tó'on ka ña'a o kúu kee yó xí'ín ná, dá nandió kuéi na nandikó iní na sa'á kuachi na, dá chi kían táto'on ndéi tuku na chírkaa na Cristo, na kúu de'e Ndios, ndika cruz, ta xí'o na ña kediki ndaa ñaá ñayuu.

⁷ Chi kían táto'on ño'ó xítí, ña xí'i va'an takuii tá koon dai. Ta dao ño'ó xítí, kuá'á nda'o ña'a xí'oan noo na ni xiti ñaá, ta ió nda'o choon noo ná. Sa'á ño'ó ndato ka ví kémáni ñaá Ndios.

⁸ Tído ño'ó xítí, tá'an ña xí'o ndino'o ta'íon xí'ín ión títí, ño'ó kúu ño'ó ko choon, ta ño'ó kúu ño'ó ndéi ndáti tai chi'an kee Ndios, ta ndátian kej ña iin kuu.

⁹ Tído va'ará ndátó'on ndú sa'a ndidaá ña yó'o, na maní mií, tído ná'á káxí vá ndú ña va'a cháa ka ndo'o ndo'ó, ta kee ndó ña va'a táto'on kánian kee ñayuu ni dakáki Ndios.

¹⁰ Chi kúu ná iin Ndios ndaa, sa'á ño'ó o nándodó ta'on na sa'a choon ni kee ndó noo ná, ni sa'á ña kú'u ini ndo sa'a dao ka ñayuu, chi ni chindeé ndó ñayuu mií ná, ta ndéi ij ndo chindeé ñaá ndó nda viti.

¹¹ Tído kóni ndu'u ña ná kandita toon ij iin rá iin ndó xí'ín ndidaá ña va'a kée ndó nda noo ndi'i kuii, dá kían kandaá ini ndo ña miían ndaa natiin ndó tandeé iní kómí ndó noo Ndios.

¹² Chi ko kóni ndu ña kandeí dúsá oon ndó. Di'a koo ini ndo kee ndó táto'on ki'o kée ñayuu, tá'an na kándéé ká'ano ini Ndios, ta ndáti kueé ñaá ná,

chì sa'á ña kée na dión, sa'á ñoó natiin na ña ñi kaa Ndios kị'o na noo ná.

13 Dá chì tá ñi xị'o Ndios to'on na noo Abraham ña kían kemáni ñaá ná, dá ñi nàchìna'á ná mií ná, dá chì koó ka iin ka yo ká'ano cháá ka o duú mií ná,

14 ta ñi kaa na: “Miían ndaa kuiti kemáni nda'o yu'u yo'ó, ta ndekua'a nda'o yu'u tata yo'ó.”

15 Ta sa'á ña ñi sa ndati kueé Abraham, sa'á ñoó ñi kasandaá na ñi natiin na ña ñi kaa Ndios kị'o na noo ná.

16 Dá chì miían ndaa kuiti nàchìna'á ñayuu ndéi ñayuu yó'o iin yoo ká'ano cháá ka o duú mií ná, dá kéndaa na noo ká'an na. Ta kị'o dión ndadí ña ñi tiin tá'an na sa'a.

17 Ta kóni Ndios ña kana'á na ñi natiin to'on ñi xị'o na ña o nándikó ta'on iní na kee na ña ñi ka'an na, sa'á ñoó ñi nàchìna'á ná mií ná.

18 Ta ni iin tó'ón ñayuu o kúu ta'on nadaon noó uu ña'a ñi kee Ndios, chì ñi xị'o na to'on na noo yo, ta ñi nàchìna'á ná mií ná, ta o kúu ta'on ka'an to'ón Ndios. Sa'á ñoó ió iin tandéé iní ká'ano noo yóó, na ñó'o tixi ndá'a Ndios, chì kándéé iní yo ña ni'i yo ña ñi kaa na kị'o na noo yo.

19 Ta tandéé iní yó'o kían tìn toon ní o yo noo Ndios tát'o'on kị'o tìn toon kaa vee iin barco, dá sá tuu ra iní taño'o. Ta mií tandéé iní yó'o ndáka yó kua'an yo nda sata dá'on ndadí iní ve'e ño'o noo ió Ndios,

20 noó ñi ku'u mií Jesús ñi sonó ná íchì noo yo, chì iin ñi kandoo na kúu duti kúu noó tát'o'on ñi sa kuu Melquisedec duti tá sa na'á.

7

Ki'o di'a ni kechóon ta duti sa naní Melquisedec

¹ Ta Melquisedec yó'o ni sa kuu rey ñoo naní Salem, ta sa kuu ra duti noo Ndios, na ió induú. Ta kaá tuti iñ Ndios ña iin kuu ni sa'an ra ni natiin ra Abraham íchi nda noo kondii na noo ni sa'an na ni naá na xí'in dao rey, ta ñoo ni kemáni ñaá Melquisedec xí'in to'on ni ka'an ra.

² Ta noo mií rá ni xi'o Abraham uxí ña'a noo iin iin ciento ña ni xio ndaa na noo ni sa'an na ni naá ná xí'in rey ñoo. Ta kuu Melquisedec ñoo kóni kaá “rey kendaá”. Ta mií rá ni sa kuu rey ñoo Salem, ta to'on yó'o kóni kaa “rey náchíndei va'a ñayuu”.

³ Kó íin ná'á sa'a tatá ra, ni sa'a naná ra, ta ni kó íin ná'á ndá yoo ni sa kuu na sá'ano ve'e ra, ta ni kó íin ná'á ndá oon ni kaki ra, ta ni kó íin ná'á ndá oon ni xi'i ra. Ta ni sa kuu ra táto'on ki'o kúu de'e Ndios, chi iin ni kandoo ra kúu rá duti.

⁴ Taó kuendá mií ndó ña ká'ano nda'o choon ni sa ne'e Melquisedec, sa'á ñoo ni sa'an Abraham, na kúu tatá ñoo yo, ni xi'o na uxí ña'a noo iin iin ciento ña'a noo Melquisedec, ña ni kandeé ná ni xio ndaa na ndá'a dao ka rey tukú ñoo.

⁵ Ta miían ndaa ni kaxi Ndios ta tein na ve'e Leví ña kakuu ra duti, ña kakomí rá choon ña ki'in ya'i ra uxí ña'a noo iin iin ciento ña'a ní'i na ñoo ra noo choon kée na, táto'on ki'o sa'ándá ley Ndios choon. Sa'á ñoo kándaá iniñ ña kánian ki'in ya'i ra noo ñani ra, va'ará iin tó'on dáá kúu tatá ra, chi na ve'e Abraham kúu ndi ndi'i ra.

⁶ Ta va'ará kó ní kii Melquisedec tein na ve'e Leví, tído ni natiin ra uxí ña'a noo iin iin ciento ña ió noo Abraham, ta ni kemáni ta'ani ra Abraham

xí'ín to'on va'a ni ka'an ra. Ta Abraham kúu na kánian natiin ña va'a ni kaa Ndios ki'o na noo ná.

⁷ Ta ná'á yó ña na ló'o kúu na nátiin to'on va'a kée na ndáya'i cháá ka.

⁸ Ta kándaa ta'ani inio ña xí'i ta ve'e Leví, tá'an ra kí'in ya'i uxí ña'a noo iin ciento ña'a ió noo na ñoo ra, tído ká'an to'on Ndios sa'a Melquisedec ña takí i va rá.

⁹ Ta sa'á ña ni chiya'i Abraham uxí ña'a noo iin ciento ña'a ñoo noo Melquisedec, sa'á ñoo kuu kaa yo ña nda Leví xí'ín ta ve'e ra ni chiya'i ta'ani, va'ará mií rá kí'in ya'i noo na ñoo ra.

¹⁰ Dá chi ñó'o i va na ve'e Leví kúu ná ni ini Abraham tá ni naki'in tá'an na xí'ín Melquisedec íchi ñoo.

¹¹ Tá kuu koo vii ñayuu noo Ndios sa'a choon kée ta duti kuendá Leví, dá kían, ¿ndiva'a ni chikani Ndios iin ka duti? Ta va'ará mií na ve'e Leví ni natiin ley Ndios, tído duti ni nachikani Ndios tiempo viti kúu ná táto'on ni sa kuu Melquisedec, ta ko ní taó ta'on ñaá ná tein na ve'e Aarón.

¹² Ta sa'á ña ni ndakoo iin duti saá, sa'á ñoo miían ndusa kánian nadaon ta'ani ley, chi sa dín va kée duti saá yó'o.

¹³ Tá'an duti ká'an ndu sa'a, ko ní kii na tein na ve'e Leví, chi ni kii na tein na ve'e iin ka ñayuu, ta ni iin ta'on na ve'e yó'o ko ní sa kuu duti Ndios.

¹⁴ Dá chi ná'á yó ña ni kii na kúu sato'o yo tein na ve'e Judá, ta ni iin tó'on na ve'e Judá ko ní chikani Moisés ña kakuu na duti.

¹⁵ Ta kándaa inio ña dión kían, dá chi ni ndakoo iin duti saá, ta kúu ná táto'on ni sa kuu Melquisedec.

16 Ch̄i k̄o kúú ná dut̄i sa'a ley, ch̄i kaá ley ñ̄a sava'a na ve'e Leví kuu kakuu dut̄i. Di'a kúú ná dut̄i sa'á ñ̄a ió choon noo ndá'a ná ñ̄a kataki kuií na.

17 Dá ch̄i di'a kaá tuti īi Ndios sa'a ná:

Daá kuití kakuu yo'ó dut̄i,

tát̄o'on n̄i sa kuu Melquisedec.

18 Sa'á ñ̄oó n̄i ch̄ituu Ndios ley yatá, ch̄i k̄o ní kándeéán dáx̄inkooan choon n̄i sa ne'an, ch̄i k̄o ndakí ta'an vaan,

19 ch̄i k̄o ní kándeé ta'on ley ñ̄a dánkoo viián ni iin tó'ón ñ̄ayuu noo Ndios. Tído viti n̄i ni'j̄ yo iin t̄andeé iní va'a cháá ka, dá kuu kuyati cháá ka yo noo Ndios.

20 Ta dión n̄i kuu, dá ch̄i n̄i ch̄ina'á Ndios mií ná ñ̄a dión koo.

21 Tído k̄o ní kée ta'on Ndios dión tá n̄i ch̄ikata na ta dut̄i, ta kúú kuendá Leví. Tído mií̄an ndaa n̄i ch̄ina'á ná mií ná tá n̄i ch̄ikani na iin dut̄i saá, dá ch̄i di'a kaá tuti īi ná:

N̄i ch̄ina'á Ndios mií ná, ta o nándikó ta'on iní na noó to'on n̄i ka'an na:

“Daá kuití kakuu yo'ó dut̄i,

tát̄o'on k̄i'o n̄i sa kuu Melquisedec.”

22 Ta Jesús kúú na n̄i k̄andoo sa'a yo noo Ndios, sa'á ñ̄oó n̄i k̄andoo Ndios kee na ñ̄a va'a cháá ka xí'ín yó o duú ley n̄i xi'o na noo Moisés.

23 Ta kua'á nda'o n̄i sa kuu dao ka dut̄i ñ̄oó, dá ch̄i tá n̄i xi'j̄ iin ra, dá n̄i nakuīin iin ka ra.

24 Tído Jesús kúú na n̄i k̄andoo kakuu kuií dut̄i, sa'á ñ̄oó k̄o x̄inñó'ó ka nakuīin iin ka dut̄i noo ná.

25 Sa'á ñ̄oó ndá hora kúú mií vá kuu dákaki na ñ̄ayuu, na nónó natuu yati noo Ndios sa'á ñ̄a

kándéé iní ñáá ná, dá ch̄i daá takí kuií n̄a ió n̄a séi nda'í n̄a sa'a yó noo Ndios.

²⁶ Ta iin dut̄i kúú noó kée dión kúú n̄a xínñó'ó yó, ch̄i kúú ná iin n̄a vii, iin n̄a koó kuachi, iin n̄a koó yáko, iin n̄a ko xínoo ích̄i n̄a kée kuachi, iin n̄a n̄i ch̄ikoo dikó cháá ka Ndios nda induú.

²⁷ Ta ko xínñó'ó ta'on na kee na tát'o on k̄i'o kée ta dut̄i kúú noó, ch̄i iin rá iin kuu kuu dóko rá kít̄i noo Ndios sa'á kuachi mií rá, ndi'i, dá dóko rá kít̄i sa'á kuachi n̄a ñoo ra. Tído Jesús, iin tó'ón vá ta'ándá n̄i doko ná mií ná n̄i xi'i n̄a sa'a yó, ta daá kuití vá ndáya'i ña.

²⁸ Ta ley Moisés ch̄ikataan t̄aa, tá'an ra vitá ini noó kuachi, kakuu ra dut̄i kúú noó. Tído tá n̄i ndi'i n̄i xi'o Ndios ley yó'o, dá n̄i nach̄ina'á ná mií ná ña chikani na de'e mií ná ña daá kuití vá kakuu na dut̄i kúú noó, ch̄i n̄i daxínkoo ndi'i na choon Ndios.

8

Sa'a Jesús n̄i kandoo Ndios kee na iin ña saá xí'ín yó

¹ Ta viti, t̄o'on ndáya'i cháá ka kóni yu'u ka'ín xí'ín ndó kían kana'á ndó ña k̄i'o dión kée dut̄i kúú noó ín noo yó, ta n̄i nakoo na xoo kuá'a Ndios, n̄a kúú rey ió dándáki nda induú.

² Ta kéchóon na noó ij cháá ka ini ve'e ño'o ndisa ín induú, ña kían n̄i kava'a mií sato'o yó Ndios, ta ko kían ña n̄i kava'a ndá'a t̄aa.

³ Ch̄i ndidaá tá'an t̄a dut̄i kúú noó ní'i choon ña doko rá ña'a noo Ndios, ta chíñó'o ra kít̄i noo ná. Ta sa'á ña kúú Jesús dut̄i ín noo yó, sa'á ñoo kánian doko ta'ani na ña'a noo Ndios.

4 Tá n̄i k̄and̄o na ñ̄ayuú yó'o, dá k̄īan ọ k̄ákuu ta'on na dut̄i, dá ch̄i sā ndéi va dut̄i dók̄o rá ñ̄a' a noo N̄dios t̄át̄o'on k̄i'o sa'ándá ley Moisés choon.

5 Ch̄i choon k̄ée dut̄i yó'o kúú t̄át̄o'on k̄onda' i ọon va ñ̄a kúu induú. Dá ch̄i tá kua'an Moisés kava'a na ve'e ñ̄o'o, dá n̄i kaa N̄dios x̄i'ín ná: “Miían koo inon kava'ón ve'e ñ̄o'o yu'u t̄át̄o'on k̄i'o káa rá ió ve'e ñ̄o'o, ñ̄a k̄īan n̄i daná' i nooon din̄i yúku ñ̄oó.”

6 Tído choon va'a cháá k̄a k̄ée Jesús viti ọ duú dao k̄a dut̄i ñ̄oó, dá ch̄i sa'á ñ̄a n̄i ka'an na sa'a yó noo N̄dios, sa'á ñ̄oó n̄i k̄and̄o N̄dios ñ̄a kee na iin ñ̄a' a va'a cháá k̄a x̄i'ín yó, ch̄i n̄i x̄i' o na t̄o'on na ñ̄a k̄i'o na ñ̄a va' a cháá k̄a noo yọ.

7 Dá ch̄i tá ní k̄and̄eé ley Moisés ñ̄a koo vii yọ noo N̄dios, dá k̄īan ko x̄inñó'ó k̄a N̄dios k̄and̄o na kee na iin ñ̄a' a saá x̄i'ín yó.

8 Ta sa'á ñ̄a k̄o náta'an ini N̄dios ñ̄a k̄ée ley ñ̄oó, sa'á ñ̄oó di'a n̄i kaa na x̄i'ín na ñ̄o yọ:

Ve iin kuu, kaá sato'o yọ N̄dios,

ñ̄a k̄īan k̄and̄oi kee ñ̄a saá x̄i'ín na ñ̄o Israel, x̄i'ín na kúú kuendá Judá.

9 Ta ọ k̄and̄o kaj x̄i'ín ná t̄át̄o'on n̄i k̄and̄oi x̄i'ín na yatá ve'e na

tá n̄i taóí na x̄i'ín ndá'í ñ̄o Egipto.

Ch̄i k̄o ní sá ndita ndaa na x̄i'ín ñ̄a n̄i k̄and̄oi x̄i'ín ná,

sa'á ñ̄oó n̄i dayáa ndá'í na, kaá sato'o yọ N̄dios.

10 Ta viti k̄īan di'a ko'in k̄and̄oi x̄i'ín na ñ̄o Israel ñ̄a kee iin ñ̄a saá x̄i'ín ná tá ná kasandaá kuu n̄i ch̄i kaa in̄i, kaá sato'o yọ N̄dios:

Ta nda maá ini ñ̄axintóni ná ko'in ch̄i kaa leyi,

ta nda maá ini níọ ná ko'in taai ñ̄a,

Ta yu'u kakuu Ndios noo ná, ta mií ná kakuu na ñooi.

11 Ta ni iin tó'ón ta'on na o kánian dána'a noo na ndéi yati xí'ín ná,

ni noo ñani mií ná, ta kaa na:

“Nandukú ndó sato'o yo Ndios”,

dá chi ndidaá tá'an va na kana'á ña yu'u kúu Ndios,

nda na kualí cháa ka xí'ín nda na sá'ano cháa ka.

12 Ta ko'in k'i'o ká'ano iniij sa'á kuachi na, ta ni iin kuu tá'ón o ndíko'on iniij sa'án,

xí'ín sa'a iin rá iin ña kini ni sa kee na.

Dión kaá tuti ij Ndios.

13 Sa'á ñoo tá kaá Ndios ña kandoo na kee na iin ña saá xí'ín na ñoo yo, dá kían ña ni kandoo na kee na mií noo ni kuyatá váán, ta ndidaá ña'a kuyatá, ndátian naá váán.

9

1 Ta viti, ña ni kandoo Ndios kee na xí'ín na sá'ano ve'e yó tá sata sa'ándáan choon tát'o'on k'i'o kánian kandaño'o yó na, ta sa'ándáan choon tát'o'on k'i'o kánian koo ve'e ño'o na noño'o yó'o.

2 Ta di'a kaa ve'e ño'o na: ini ve'e mií noo kúu noo ij cháa, ta ñoo íin iin candilero, ta íin iin mesa noo kándodó pan dóko rá noo Ndios.

3 Ta sata dá'on kúu uu tákaa ñoo kúu míi noo ij cháa ka.

4 Ta ñoo íin iin ña'a ni kava'a xí'ín oro noo chíño'o na dusa támi sá'an, ta ñoo ta'ani íin iin sato ni nakuchi ndino'o oro, ta yiróón dándaki ña ni kandoo Ndios kee na ña va'a xí'ín na ñoo yo. Ta ñoo nákaa iin kidi oro noo ñó'o maná, ña ni xi'o Ndios ni seí na ñoo yo, ta ñoo ta'ani nákaa vara Aarón,

kirá n̄i nana nóma kuí, ta ñó'o ta'ani yuu dá'ándá noo tándaa choon n̄i sa'anda Ndios.

⁵ Ta saṭá sato ñoo ndíta uu querubín oro ió ndixi, ta ñoo dándáki ña nákaa Ndios ñoo, ta xí'ín ndixián dáda'i ña saṭá sato ñoo, noo só'ono ndaa ra n̄i kítí noo Ndios, dá ku'u ká'ano ini na sa'á kuachi na ñoo yo. Tído ko nónoí ka'ín cháa ka sa'á ña yó'o xí'ín ndó.

⁶ Dá tá n̄i xino ndidaá ña yó'o táto'on kánian kooan, dá n̄i kasá'á tóo tóo koku'u ta duti ve'e mií noo ñoo, dá kechóon ra inian táto'on ki'o sa'ándá ley choon.

⁷ Tído ve'e kúu uu, noo kúu noo īi cháa ka ñoo, sava'a iin tó'ón din̄i mií vá ta duti kúu noo kuu ku'u ini ve'e ñoo iin tó'ón kuu noo kuía. Ta o kúu ta'on ku'u ra tá ko né'e ra n̄i kua'an ra, dá chi n̄i ñoo dóko rá noo Ndios sa'á kuachi mií rá xí'ín sa'á kuachi n̄i kenaá na ñoo ra.

⁸ Ta ña yó'o xí'o Espiritu īi Ndios ña kándaá inio ña o kúu ta'on ku'u yó nda noo īi cháa ka xian nani iin īi vá ve'e mií noo ñoo.

⁹ Ta ndidaá ña yó'o xí'o ña kándaá ini yo ndi ndó'o ñayuu tiempo viti, dá chi va'ará dóko ta duti ña'a noo Ndios, ta va'ará chíño'o ra kítí noo ná, tído ko kándoo vii ta'on ñaxintóni ñayuu xí'o ña'a ñoo, chi kútúú īi vá ini na.

¹⁰ Dá chi sava'a ña'a ká'an ley yó'o sa'a kían ndi ndaa ña'a kuu keí ñayuu, xí'ín ña ko'o na, xí'ín sa'a ndi kee na nduvii ná ñíj ná noo Ndios, ta dión n̄i sa kian nda n̄i kasandaá kuu n̄i ndesaá Ndios ndidaá ña'a.

¹¹ Chi sa n̄i kixi Cristo, ta mií ná kúu duti kúu noo, ta noo ndá'a mií ná ió ndidaá tá'an ña va'a n̄i kándoo Ndios ki'o na noo yo. Ta mií ná nákaa

xínkuáchí ini ve'e ño'o ndáya'i cháá ka, iin ve'e ño'o va'a cháá ka, tá'an ña ko ní káva'a xí'ín ndá'a taa, dá chí o duú ña'a ió ñayuú yó'o kíán.

¹² Ta ko ní ku'u Cristo doko ná nij kítí, ni ko ní ku'u na doko ná nij chikerró noo Ndios ini ve'e ño'o na. Di'a nij míí vá ná né'e na ni ku'u na ni doko ná noo Ndios noo kúú noo ií cháá ka, ta iin tó'ón dáá vá ta'ándá ni kee na dión, ta daá kuití vá ndáya'i ña. Ta kí'o dión ni kee na, ta kúú iin íchí ni kandoo vii yo noo Ndios.

¹³ Chí nij toro, xí'ín nij chivato, xí'ín yaa chikerró, kirí ni chíñó'o ta duti noo Ndios, kúú ña ni so'ono ni'ini ra ñíí ñayuu ni ya'a ni kee kuachi, dá nduvii ñíí ná noo Ndios.

¹⁴ Tído kándoo vii cháá ka yo ni kee nij Cristo, chí xí'ín ndée Espíritu, na ió kuií, ni doko ná mií ná noo Ndios, ta ni iin kuachi ko ní sá komí ná. Sa'á ñoó nij míí ná kándée nduvii ñaxintóni yo noo Ndios, dá ná o kée ka yo ña kini kua'an dánaá ñaá, dá koni yo kee yo ña kóni Ndios takí.

¹⁵ Sa'á ñoó ni kandeé ná ni ka'an na sa'a yo noo Ndios, ta kúú ni kandoo Ndios kee na iin ña saá xí'ín yó. Dá chí sa'á ña ni xi'i Jesús sa'a yo, sa'á ñoó ni chíya'i na sa'á kuachi ni kee yó kaá ley ni xi'o Ndios. Dión, dá koni ndidaá na ni kana Ndios natiin na ña va'a ni kaa Ndios kí'o na, ta ña va'a yó'o kúú ña kataki chíchí ná.

¹⁶ Dá chí tá ni kandoo iin taa kí'o ra ña'a kómí rá noo dao ka ñayuu tá ni xi'i ra, dá kíán tá ni xi'i ra, dá kuu natiin na ña'a kómí rá.

¹⁷ Dá chí kuu natiin na ña ni kandoo ra kí'o ra noo ná sa'á ña ni xi'i ra. Tído xían nani takí ra, o kúú ta'on natiin na ña.

18 Tá kua'ān Ndios kandoo na kee na ña va'a xí'ín na ñoo yo tá sata, dá nī kee ij náan xí'ín nīj.

19 Sa'a'á ñoo tá nī ndi'i nī ka'i Moisés ndidaá choon sa'ándá ley noo ná sá'ano ñoo yo, dá nī ki'ín na nīj chikerró, xí'ín nīj kítj, xí'ín takují, xí'ín kachj kua'á nīj, xí'ín ndá'a yukū hisopo, dá nī so'ono ndaa na nīj ñoo xí'ín yukū yó'o satá yuu noo káa ley, xí'ín sata ndidaá ñayuu ñoo.

20 Dá kaá Moisés xí'ín ná: “Nīj yó'o dáxinkoo ña nī kandoo Ndios kee na xí'ín ndo'ó, ña ká'ān sa'a choon nī sa'anda na noo yo.”

21 Ta nī so'ono ndaa ta'ani na nīj yó'o ve'e ño'o ñoo, xí'ín sata ndidaá nda'á choon kúchóon na inian.

22 Ta kaá ley ña xí'ín nīj kua'á nda'o ña'a kandoo vii noo Ndios. Chī tá ná o kuíta nīj, dá kían o kúu ta'on ku'u ká'ano ini Ndios sa'a'á kuachi kée ñayuu.

Nī ndoo kuachi yó noo Ndios sa'a'á ña nī xī'o Jesús mī ná nī xī'i na sa'a yo

23 Dá chī mīān ndúsa dión nī kee na tá sata, dá nī kandoo vii ndidaá ña'a ñoo. Ta ña nī kee na tá sata ñoo kúu konda'i ña ndaa ió induú. Ta ña ndaa ió induú kían xínño'ó nīj ndáya'i cháa ka o duú nīj kítj.

24 Dá chī kō ní ku'u ta'on Cristo ini ve'e ño'o nī kava'a ndá'a taa ñayuú yó'o, dá chī sava'a konda'i óon va ve'e ño'o iin induú kúu ve'e ño'o nī kava'a ndá'a taa noño'o yó'o. Di'a nī ku'u na mī mī noo ió Ndios induú nī doko ná nīj mī ná sa'a iin rá iin yó.

25 Ta kō ní nándió kōo tóo tóo ta'on na doko ná nīj ná sa'a yo táto'on kī'o kée ta dutj kúu noo noño'o

yó'o, ch̄i roón kúú r̄a kú'u tá noo kuía noó īi cháá ka dókō rá nij kít̄i.

²⁶ Dá ch̄i tá dión kánian kee Jesús, dá kían nd̄a míi sa'a ñayuu kánian ndo'o tóo tóo níō ná sa'a yō. Tído kō ta'ón dión kían, dá ch̄i tein kuū noo ndi'i yó'o iin tó'ón din̄i vá ta'ándá n̄i kii na n̄i dokō ná míi ná n̄i xi'j̄i na sa'a iin rá iin yó, dá ndoo kuachi yó noo Ndios, ta daá kuití vá ndáya'i ña n̄i kee na.

²⁷ N̄i ch̄ikāa ini Ndios ña kían kuu ndidaá ñayuu iin tó'ón ta'ándá, dá keyíko sa'a ná.

²⁸ Dión ta'ani n̄i ndo'o Cristo. Iin tó'ón dáá vá ta'ándá n̄i dokō ná míi ná n̄i xi'j̄i na sa'a iin rá iin yó, dá n̄i dandóo na kuachi kuá'á nd̄a'o ñayuu noo Ndios. Ndi'i daá, na'a noo ná ta'ándá kúú uū ñayuu yó'o. Ta o k̄i ka na d̄itá ná kuachi yó, nd̄aá kasaa na dákaki na na ndáti ñaá.

10

¹ Dá ch̄i ley n̄i taa Moisés kían sava'a konda'i óon ña va'a k̄i'o Ndios noo yō, ch̄i kō kúu ta'an vaan míi míi ña va'a ko'on na k̄i'o na noo yō. Sa'á ñoó va'ará tá noo kuía tá noo kuía dókō ta dut̄i ña'a xí'ín kít̄i noo Ndios sa'á kuachi ñayuu vej̄i ñoó, o kúu ta'on kandōo vii ná noo Ndios.

² Dá ch̄i tá ná kandeé ña n̄i dokō ná ñoó dánkoo viián na iin ích̄i noo Ndios, dá kían kō xínñó'ó ka na ko'on na dokō ná ña'a noo Ndios, dá ch̄i o kútúú ka ini na sa'á kuachi na.

³ Tído kō ta'ón dión kían, dá ch̄i sa'á ña chíñó'o na kít̄i noo Ndios tá noo kuía tá noo kuía, ñoó kían kedaá xí'ín ná, dá ñó'o ini na ña kómí ná kuachi noo Ndios.

⁴ Ch̄i kō kandeé ta'on nij chikerró xí'ín nij chivato dándóo rá kuachi ñayuu noo Ndios.

⁵ Sa'á ñoó, tá nī ku'u Jesús ñayúú yó'o, dá nī kaa na xí'ín Ndios:

Ko kóni ní ña chiñó'o na kítī noo ní, ta ko kóni ní ña dokō ná ña'a noo ní.

Sa'á ñoó nī sa'an ní nī kava'a ní yikí koñoi.

⁶ Chiñó'o na kítī noo ní, ta satá na nī noo ní sa'á kuachi na, tído ko náta'an iní ní xíní ní ña kée na.

⁷ Dá nī kaaí xí'ín ní: “Viti kían veii keei ña kóni míí ní, tatá Ndios,

tátō'on kī'o ká'an tuti iī míí ní sa'a yú'u.”

⁸ ¿Á nī xini ndo'ó? Ña míí noo nī kaa na ká'an di'a: “Ko kóni ní ña chiñó'o ná kítī noo ní, ta ko kóni ní ña dokō ná ña'a noo ní, ta ni ko kóni ní ña kata na nī noo ní sa'á kuachi na, ta ko náta'an iní ní xíní ní ña yó'o.” Díón kaá na, va'ará kī'o díón sa'ándá ley choon.

⁹ Dá nī kaa ta'ani na: “Viti kían veii keei ña kóni míí ní, tatá Ndios.” Sa'á ñoó kándaá inio ña nī sadi Ndios íchi yatá, ta nī chiná'a saá na iin ka íchi noo yo.

¹⁰ Ta sa'á ña nī kee Jesús ña kóni Ndios, dá nī kuu nī nduvii yo noo Ndios, chí nī dokō ná yikí koño na sa'a iin rá iin yó, ta iin tó'ón daá vá ta'ándá nī kee na díón, ta daá kuití vá ndáya'i ña nī kee na.

¹¹ Ta miían ndaa kíán ña iin rá iin kuu kuu ndíta ta duti xínkuachi rá iní ve'e ño'o, ta tóo tóo chíñó'o ra kítī, ta tóo tóo dokō rá ña'a noo Ndios sa'á kuachi na ñoo ra. Tído ko kándeé ta'on ña'a ñoó dándóan kuachi ñayuu noo Ndios.

¹² Tído Cristo, iin tó'ón diní vá ta'ándá nī dokō ná míí ná nī xi'í na sa'á kuachi ndidaá ñayuu, ta daá kuití vá ndáya'i ña nī kee na. Nī ndi'i, dá nī nakoo na xoo kuá'a Ndios.

13 Ta ñoo ió na ndáti na nda ná kasandaá kuu nataán Ndios ta xiní u'u ñaa tixi sa'a ná.

14 Iin tó'ón dáá vá ta'ándá ni doko Jesús mií ná, ta kúú iin íchi vá ni dankoo ndaa na ñayuu ni nduvii ná noo Ndios.

15 Ta ña yó'o ta'ani xí'o Espíritu ii Ndios ña kándaá ini yo, dá chi dinñó'ó ka kaá na di'a:

16 Ki'o di'a kandooi keei xí'ín na ñoo Israel tá ná kasandaá kuu dáá ñóó, kaá sato'o yo Ndios:

Chi ini níó ná ko'in chikaai leyi, ta ini ñaxintóni ná taai ña.

17 Ta kaá ta'ani na di'a:

Ko'in ki'o ká'ano inii sa'a kuachi na, ta ni iin kuu ta'ón o ndíko'on inii sa'an, xí'ín sa'a iin rá iin ña kini ni kee na.

18 Ta viti, sa ni xí'o ká'ano ini na sa'a kuachi yo, sa'a ñoo ko xínñó'ó ka yo doko yo ña'a noo ná sa'an.

19 Kana'á ndó, ñani mií, ña ió tandeé iní noo yo ku'u yó noo ii cháá ka, noo ió mií Ndios sa'a nii Jesucristo, kirá ni xita sa'a yo.

20 Chi ni nono iin íchi saá noo yo, iin íchi takí, dá chi ni nono vá noo tákaa dá'on sadí noo yo ku'u yó noo ii cháá ka sa'a ña ni doko Jesús yíki koño na sa'a yo.

21 Viti kían kómí yó iin duti ndáya'i cháá ka, na ió dándáki na ve'e Ndios,

22 sa'a ñoo ná natuu yati yó noo Ndios xí'ín iin níó ndaa, ta ná kandeé ká'ano ini yo ña natiin va'a na yó, chi sa'a ña ni nduvii níó yo, sa'a ñoo ko kútúú ka ini yo sa'a kuachi ni kee yó, ta sa ni nduvii na ñí yo xí'ín takuí vii.

23 Sa'á ñoó ná kuḡta toon yó xí'ín tandeé iní kómí yó, ta ná dá'a ni nakani kuáchi iní yó, dá chí iin na ndaa nda'o kúú na nḡ xi'o tandeé iní yó'o noo yó.

24 Ta ná ka'i iní yó ndi keeá ka'an ni'ini yó noo iin rá iin yó, dá ná ku'u sá'tá'an iní yó sa'a yó, ta ná kee yó ña va'a.

25 Ta ná dá'a ni koo iní yó dánkoo yó ña nditú'tí yó kandaño'o yó Ndios táto'on kḡ'o kée dao ka ñayuu. Di'a ná ka'an ni'ini yó noo iin rá iin yó, ví'í ka ví viti, chí kándaḡ iní yó ña sa kua'an kuyati kuu nandió ko Jesús kasaa na.

Ná dá'a ni kḡ'o yó mií yó ña kaño'o tuku yó tixi ndá'a kuachi

26 Tído tá ná kḡ'o yó miíá ña kaño'o tuku yó tixi ndá'a kuachi xían nani sa ná'á yó to'on ndaa Ndios, dá kían ko ta'ón iin ka ña'a kuu doko yó noo Ndios, dá kandoo vii yó noo ná.

27 Sava'a ña ndáti yó ni'j yó kúú ña ka'í nda'o ndo'o yó tá ná kuḡta yó keyíko sa'a yó noo Ndios. Ñoó, dá kuei yó noo sá'ano ita ñó'o, ña kían dánaá ndidaá na xiní xíxi Ndios.

28 Ta ndidaá ñayuu ko ní xín kueídó'o ley Moisés, ni lú'u ña manḡ o kóo sa'a ná xían nani nḡ sa kuḡta uu o onḡ ñayuu xí'o to'on ña miían ndaa nḡ ya'a na, dá kían ka'ání ñaá ta né'e choon.

29 ¿Á ko ná'á ta'on ndó ña ka'í ka ví ndo'o na kénóo Jesús, na kúú de'e Ndios? Chí kián táto'on kḡ'o séin ni'ini ñaá ná, ta ko nákonḡ na niḡ Jesús, kirá nḡ daxínko ña nḡ kandoo Ndios kee na xí'á, kirá nḡ nduvii ñaá noo ná, ta yá'a na dár'u'u na Espíritu iḡ, na kée kuá'á ña manḡ xí'á.

³⁰ Dá chì ná'á va'a yó ndá yoo kaá di'a: “Noó yu'u nì ya'a na, ta mií vá yu'u kúu na ndaka kuendá noó ná”, kaá Ndios, na kúu sato'o yo. Ta kaá ta'ani tuti mií ná: “Miían keyíko Ndios, na kúu sato'o yo, sa'á na ñoo na.”

³¹ Nandeé ka vían ka'í ndo'o ñayuu kée dión tá ná kuèi na noó ndá'a Ndios takí.

³² Ndiko'on ini ndo táto'on ki'o nì ndo'o ndó nda mií sa'a tá nì datóon Ndios ñaxintóni ndo xí'ín ña ndaa, chì nì sa ndita ndaa ndo tein tandó'ó ná'ano nì sa ndo'o ndó.

³³ Chì nì kenóo kini ñayuu ndo'ó, ta nì kendava'a na xí'ín ndó noó ñayuu kuá'a, ta dao ka ta'ándá nì xì'o ndó mií ndó ña ndo'o dáó níó ndo xí'ín ñani ndo.

³⁴ Ta nì sa'an ta'ani ndó nì ku'u ini ndo sa'a na ñó'o ve'e kaa. Ta nì xì'o ndeé iní ndo tá nì xio ndaa ñayuu ña'a ndó, vatì daá nì kadij iní ndo, dá chì ná'á ndó ña va'a cháá ka ña'a natiin ndó chí induú, ta nì iin kuu ta'ón o túúán.

³⁵ Sa'á ñóó o sa dánkoo ndó tandeé iní kómí ndó, dá chì miían ndaa kuiti ká'ano nda'o ña va'a natiin ndó noó Ndios.

³⁶ Ta miían ndúsa kánian ki'o ndeé iní ndo, dión dá kandeé ndó kee ndó ña kóni Ndios, nda daá ví natiin ndó ña nì kaa na ki'o na noó ndo.

³⁷ Dá chì di'a kaá tuti iì Ndios:

Sa yati va kasaa na nì kaai tanda'í saa, ta o kuéé ka na.

³⁸ Tído na nì kandoo vii noó Ndios sa'á ña kándéé iní ñaá ná, noón kúu na kataki chíchí.

Tído o náta'an ta'on inij konij ná tá ná dánkoo na ña kándéé iní ná yu'u.

39 Tído yóó, kọ kúú ta'on yó nà dánkoo ñà kándéé iní yọ ná, dá ko'on yọ naá yó. Di'a kúú yó nà kándéé ká'ano iní ñaá, dá koni yọ kàki níó yọ.

11

Kì'o di'a dándáki ñà kándéé iní yọ Ndios

¹ Dá chì ñà kándéé iní yọ Ndios kóni kaa ñà kándéé ká'ano iní yọ natiin yó ñà ndátí yó ni'ì yọ noo ná. Ta ná'á káxí yó ñà natiin yóan, va'ará kọ túuan viti.

² Ta sa'á ñà nì kándéé iní nà sá'ano ñoo yọ Ndios, sa'á ñoó nì nàta'an iní Ndios nì xini ñaá ná.

³ Ta sa'á ñà kándéé iní yọ Ndios, sa'á ñoó kándaa iní yọ ñà xí'ín to'on nì kana yú'u mií ná nì kava'a na ñayuú yó'o, sa'á ñoó kándaa iní ñà nì kava'a na ñayuú ndé'é yó viti xí'ín ñà'a kọ túu.

⁴ Ta sa'á ñà nì kándéé iní Abel Ndios, sa'á ñoó nì doko rá ñà va'a cháá kà noo ná o duú Caín, sa'á ñoó kaá tuti ì Ndios ñà nì sa kuu ra iin taa ndaa, ta kaá ta'anian ñà nì nàta'an iní Ndios nì xini nà ñà nì doko rá noo ná. Ta va'ará nì xi'ì ra, tído ñà'a nì kee ra dána'a ì váán noo yọ nda viti.

⁵ Ta sa'á ñà nì kándéé iní Enoc Ndios, sa'á ñoó nì ndaño'ó ní'ini ra ñayuú yó'o, chì kọ ní xi'ì ta'on ra, chì kọ ín ta'on ná'á ndeí kua'an ra, dá chì nì nàki'in ñaá mií Ndios. Tído tá kọ ñà'a nàki'in ñaá ná, kaá tuti ì Ndios ñà sa nàta'an nda'o iní nà sa xini ñaá ná.

⁶ Dá chì tá kándéé iní yọ Ndios, dá kían ni iin kuú ta'on o náta'an iní nà koni nà yó. Dá chì tá kóni yọ kane'e tá'an va'a yó xí'ín ná, dá kían kánian kandísa ndaa yọ ñà ió nà, ta káni ta'anian kandísa yó ñà miían ndaa kuiti kemáni ná nà nándukú ñaá.

7 Ta sa'á ña nî kandeé iní Noé Ndios, sa'á ñoó nî seíd'lo ra ña nî kasto'on Ndios xí'ín rá sa'á iin ña'a ko xíní ra koo, chí nî ndi'i iní ra nî kava'a ra iin barco noó nî kaki mií rá xí'ín ndidaá na ve'e ra. Ta sa'á ña nî kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó nî kandoo ndidaá ka ñayuu kúú ná ñayuu kíni, ta nî xi'í na, ta nî ni'i Noé ña nî kandoo va'a ra noo Ndios sa'á ña nî kandeé iní ñaá rá.

8 Ta sa'á ña nî kandeé iní Abraham Ndios, sa'á ñoó nî seíd'lo ra noó nî ka'an Ndios tá nî kana na ra ña kían ko'on ra natiin ra ñó'o, ña nî kaa na kí'o na noo rá. Dá nî kee ra kua'an ra, va'ará ko ná'á rá ndeí saa ra.

9 Ta sa'á ña nî kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó nî sa io ra noñó'o nî kaa na kí'o na noo rá táto'on kí'o ió iin ta tukú, dá chí nî sa io ra ve'e ñíi kiti, mií rá xí'ín de'e ra Isaac, xí'ín de'e ñání ra Jacob, tá'an ra nî natiin dáó xí'ín rá to'on nî xi'lo Ndios noo rá.

10 Ta nî xi'lo ndeé iní ra, dá chí nî sa ndati ra ni'í rá iin ka va ñoo noo koo ra, ña kían nî chiná'a mií Ndios sa'a, ña kían nî nataó mií ná, ña kían nî kava'a mií ná.

11 Ta sa'á ña nî kandeé ta'ani iní Sara Ndios, sa'á ñoó nî kasandaáan ñó'o de'án, va'ará o kúu ta'on kandeí de'án. Ta va'ará iin ña sá'ano kían, tído nî kandeé ij váan nî ñakákían xi, dá chí nî kandisaán ña iin na ndaa nda'o kúu na nî xi'lo to'on nooan ña koo de'án.

12 Ta dión ta'ani Abraham, va'ará sa yati kuu ra, tído nî kasandaá ra kúu rá tatá noó kua'á nda'o ñayuu táto'on kí'o kua'a kúu tiñoó, táto'on kí'o kua'a kúu ñotí ndeí yú'u taño'o.

13 Ta ndidaá vá ñayuu yó'o nî kandeé iní na Ndios nda noó nî xi'í na. Ta ko ní nátiin na ña nî

kaa Ndios ki'o na, tído n̄i xini na ña kee na chí noo xí'ín ñaxintóni ná. Ta n̄i kandísa ndaa na ña dión koo, ta n̄i kad̄i ini na. Ta n̄i nakoni na ña na tukú vá kúú ná, na xíonoo ndava'a ñayúú yó'o kúú ná.

14 Ta sa'á ña n̄i nakoni na ña kúú ná na tukú ñayúú yó'o, sa'á ñoó kándāa inīo ña iin ka va ñoo ndáti na kakuu ñoo na.

15 Dá ch̄i tá ní nákan̄i ini na sa'a ñoo na, ña n̄i d̄ankoo na tá n̄i k̄ankuei na xíonoo na, dá k̄ian vat̄i īi vá nandió kuéi na no'o na, ní kúu.

16 Tído iin ka ñoo ndato cháá ka va n̄i ndi'i ini na kandēi na, ta ñoo ñoó kúú ñoo nákāa induú. Sa'á ñoó k̄o xíka'an ta'on noo Ndios chínaní ná mií ná ña kúú ná Ndios noo ñayuu yó'o, dá ch̄i n̄i kenduu na iin ñoo chí induú noo kandēi na.

17 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní Abraham Ndios, sa'á ñoó kua'an ra dok̄o rá de'e ra Isaac tát̄o'on n̄i kaa Ndios xí'ín rá, nde'á á kándéé ká'ano iní ñaá rá. Ta va'ará ndáti ra natiin ra ña n̄i kaa Ndios ki'o na noo rá, tído n̄i sa io nduu ra chíñó'o ra iin tó'ón din̄i de'e ra,

18 ch̄i di'a n̄i kaa Ndios xí'ín rá: “Xí'ín sava'a de'ón Isaac kakuu na ve'ón.”

19 Tído n̄i kandāa ini Abraham ña ió choon noo ndá'a Ndios ña dánátaki na na n̄i xi'í. Ta viti ná keeá kuendá ña n̄i xi'í va Isaac, ta n̄i nat̄aki va xi n̄i kee Ndios, ch̄i k̄o ní sóno ta'on na kuu xi.

20 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní Isaac Ndios, sa'á ñoó n̄i kemán̄i rá de'e ra Jacob xí'ín Esaú xí'ín to'on va'a, ña n̄i kaa Ndios kee na xí'ín rá cháá ka chí noo.

21 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní Jacob Ndios, sa'á ñoó tá sa yati kuu ra n̄i kemán̄i rá ndin nduú de'e José xí'ín to'on va'a. N̄i ndi'i, dá xí'ín ndée karrotí ra n̄i sa tuu ra n̄i sa iin ra, dá n̄i keká'ano ra Ndios.

22 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní José Ndios, sa'á ñoó tá sa yati kuu ra n̄i kasto'on ra ndi koo kankuei na ñoo Israel Egipto ko'on na, ta n̄i sa'anda ra choon ndi kee na xí'ín lásá ra.

23 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní na ve'e Moisés Ndios, sa'á ñoó tá n̄i kaki ra, dá n̄i chikáa de'é ñaá ná on̄i toon yoo, dá ch̄i luu nda'o n̄i sa kaa ra tá n̄i sa io leé ra. Sa'á ñoó k̄o ní yu'ú ta'on na kujo kao na choon n̄i sa'anda rey Faraón ña kánian kuu ndidaá takuálí yíi.

24 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní Moisés Ndios, sa'á ñoó k̄o ní xíin ra kananí rá kakuu ra de'e noó de'e dí'i rey Faraón tá n̄i kuyatá rá.

25 Di'a n̄i ndukú rá ndo'o n̄io rá xí'ín na ñoo ra, na kúú ñoo Ndios, ta k̄o ní xi'o ra mií rá koo dii too ra tein kuachi.

26 Dá ch̄i n̄i nakani ini ra ña va'a cháá ka kee ra tá ná nakí'o ra mií rá ndo'o naní n̄io rá sa'a Cristo, na tanda'á Ndios kii dákaaki ñaá, o duú kaan kakomí rá ña kuiká ío noó na ñoo Egipto, dá ch̄i ndáti ra natiin ra ña n̄i kaa Ndios k̄i'o na noo rá.

27 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó n̄i kana ra ñoo Egipto, ta k̄o ní yu'ú ta'on ra, va'ará xido nda'o ini rey Faraón xiní ñaá rá. Ta n̄i xi'o ndeé iní ra, dá ch̄i kée ra táto'on xiní ra Ndios, va'ará k̄o kandeé yó koni xí'ín noo yo ná.

28 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó n̄i ch̄indú'u rá ña kían keká'ano na Israel víko pascua. Ta tein víko pascua yó'o n̄i sa'anda ra choon ña ná ke'i na yú'u yé'é ná xí'ín nij borrego, dá ná dá'a ni kuu de'e noó na kee ángel né'e choon ña ka'ání de'e noó na ñoo Egipto.

29 Ta sa'á ña n̄i kandeé iní na Israel Ndios, sa'á ñoó n̄i ya'a na noó Taño'o Kuá'á táto'on yá'a na

noñó'o ichí. Ta dión ta'ani nì ka'án ta Egipto chika'anda ra táto'on nì kee mií ná, tído nì kãndaa ra, dá nì xi'i ra.

³⁰ Ta sa'á ña nì kãndeé iní na ñoo Israel Ndios, sa'á ñoo tein usã kuu nì kaõ noo na sata náõ ñoo Jericó, ta kúú nì koon vaan.

³¹ Ta sa'á ña nì kãndeé iní iin ñá'a díkó míí naní Rahab Ndios, sa'á ñoo kò ní xi'an xí'in dao ka na ñooan, na kò ní xíin kueídó'o Ndios, chì nì na'tiin va'án ve'án taã Israel, tá'an ra nì sa'an nì naní ñoo Jericó ñoo.

³² ¿Ndí kían ka'an cháá kaj xí'in ndó sa'á ña yó'o? Chì kò nónóí nakani ndi'ii sa'á ña nì kee Gedeón, xí'in sa'á ña nì kee Barac, xí'in sa'á ña nì kee Sansón, xí'in sa'á ña nì kee Jefté, xí'in sa'á ña nì kee David, xí'in sa'á ña nì kee Samuel xí'in sa'á ña nì kee dao ka profeta,

³³ chì sa'á ña sa kãndeé iní ra Ndios, sa'á ñoo sa kãndeé rá sa dandáki ra dao ka ñoo, ta sa kee ra ña ndaa, ta sa na'tiin ra ña nì kaa Ndios k'i'o na noo rá, ta sa kãndeé rá sa sadí ra yú'u ndika'a,

³⁴ ta sa kãndeé rá sa nda'o ra ñó'o deen kéj ita, ta sa kãndeé rá sa kãki ra noo espada. Ta va'ará kò kuí ka ndée rá, tído mií Ndios nì xi'o ndée rá, sa'á ñoo sa ní'i rá ndée sa naá ra xí'in dao ka ñoo, ta sa kãndeé rá sa taxí rá ta xíní u'u tá'an xí'in rá.

³⁵ Ta sa'á ña nì kãndeé iní dao na ñá'a nì sa ndei sa na'á Ndios, sa'á ñoo nì nataki tá'an na, na nì xi'i.

Tído dao ka ñayuu Ndios nì ndo'o naní níõ ná, ta nì xi'i na sa'a Ndios, tído kò ní sa'an na dánkoo na ña kãndeé iní na Ndios, dá chì ná'á ná ña nataki na kãndei va'a cháá ka na kee Ndios.

³⁶ Ta dao ka na nì kediki ndaa ñaa ta kini, ta nì kani ñaa rá xí'in chirrión, ta dao ka na nì kató rá

xí'ín cadena, ta n̄i sadi ñaá rá ve'e kāa.

³⁷ Ta dao kā na n̄i sa'ání rá xí'ín yuu, ta dao kā na n̄i sa'anda dao ra xí'ín espada, ta dao kā na n̄i xirndodó rá, dá ná ya'a na kee na kuachi, ta dao kā na n̄i sa'ání rá xí'ín espada. Ta yó'o yó'o n̄i xionoo na, ta ndā ñíi borrego xí'ín ñíi kítí n̄i sa ndixi na. Ta ñayuu kúnda'í nda'o n̄i sa kuu na, ta sa ndo'o nda'o níó ná, ta sa kendava'a nda'o ñayuu xí'ín ná.

³⁸ Ta ñayuu ndaya'i nda'o noo Ndios n̄i sa kuu na yó'o, ta ko kánian n̄i'í ñayuu ñayúú yó'o ña kandeí na xí'ín ná, ta vatí xían daá sa xionoo ndava'a na noo kúú ño'ó ichí, xí'ín noo kúú yúku, xí'ín noo kúú káo, xí'ín noo kúú da'o.

³⁹ Ta n̄i nakoni Ndios ndidaá na yó'o sa'á ña sa kandeé iní ñaá ná, tído ko ní nátiin na ña n̄i kaa Ndios k̄i'o na noo ná,

⁴⁰ dá ch̄i ña va'a cháá ka ko'on Ndios k̄i'o na noo ná, ta n̄i ch̄ituu tóo ña Ndios, ch̄i kóni na ña natiin nduú yo ña dánkoo vii ná yó xí'ín ñayuu ñoó.

12

Ná kande'é yó iin tó'on Jesús, ta kee yó tát̄o'on k̄i'o kée mií ná

¹ Díón ví kua'a n̄i sa kuu ñayuu n̄i sa kandeé iní Ndios, ta xí'o na kuendá noo yo, ta káo noo na yó tát̄o'on k̄i'o káo noo ñaá vik̄o. Sa'á ñoó ná taó xóo yó ndidaá tá'an ña'a kétéin noo yo xí'ín ndidaá kuachi ña sadi noo yo, ta ná koo iní yo taxí tá'an yó xí'ín tandéé iní ko'on yo chí noo. Ná dá'a ni katuu yó.

² Ná kande'é yó iin tó'on din̄i Jesús, dá ch̄i mií ná kúú na n̄i x̄i'o ña kandeé iní yo ná, ta mií ná dáxinkuei yó nda noo kánian kasandaá yo ña

kandee iní yò ná. Chì sa'á ñà ná'á ná ñà ni'ì ná ñà kadij iní nà tá ná ndi'i, sa'á ñoó ni xì'o na mií ná ni ndo'o níó ná ndika cruz, ta kò ní sá ne'e na tãndíni ñà kíán iin ñà ka'an noo kuu nà ndika cruz. Ndi'i daá, dá ni ñakò na xoo kuá'a Ndios, noo ío nà dándáki na.

³ Kande'é ndó ñà kì'o dión ni ndo'o Jesús ni kee ñayuu kíni xini u'u ñáá, dá kíán ná dá'a ni kuitá ndo, ta ná dá'a ni ndiko ndó tá ndo'o níó ndo.

⁴ Dá chì va'ará ndó'o níó ndo sa'á ñà kò xíin ndo kee ndó kuachi, tído kò ñá'a ta'on ka'ání ná ndo'ó táto'on ni kee na xíin Jesús.

⁵ ¿Á sa ni nandodó va ndó ñà ká'an ni'ini tuti ii Ndios noo yò? Ta táto'on ká'an ni'ini iin tatá noo de'e ra, kì'o dión ká'an ni'inian noo yò, dá chì kaáan:

De'e ló'o mií, o sa kú'ichì inon tá ndéndaá ñáá sato'o yò Ndios,

ta ná dá'a ni kutúú inon tá dánani na yó'ó,

⁶ dá chì ndidaá nà kú'u ini sato'o yò Ndios sa'a, ndéndaá ñáá ná,

ta dándó'o na níó ndidaá nà ni ñatiin ñà kakuu na de'e na.

⁷ Sa'á ñoó kì'o ndeé iní ndo tá ndéndaá ñáá Ndios, dá chì kì'o dión kée na xíin ndó sa'á ñà kúú ndó de'e mií ná. Dá chì, ¿ndi káa iin de'e kò ndéndaá ñáá tatá ra?

⁸ Tído tá kò ndéndaá Ndios ndo'ó táto'on kì'o ndéndaá nà dao kà de'e na, dá kíán kò kúú ta'on ndó de'e na, de'e nda'í va kúú ndó.

⁹ Dión ni ndo'o yó xíin tatá yò ñayúú yó'o tá ni sa kuu yó takuálí, ni ndéndaá nà yó, ta ni sa io ñañó'ó yó noo ná. Sa'á ñoó, ¿á kò ná'á ta'on ndó ñà kánian

ndi'i cháá ká ini yó kueídó'o yó tatá yó Ndios, na ío induú, dá ná konio kataki chíchí yó?

¹⁰ Tatá yó ñayuú yó'o ni ndendaā rā yó cháá tiempo táto'on k'i'o ni ka'án mií rá. Tído tatá yó Ndios kúu na ndendaā na yó, dá keva'a yó noo ná, dá kat'i'a yó koo vii yó noo ná táto'on vii mií ná.

¹¹ Ta kō iin ta'on náta'an ini tá ndendaā ñaá tatá xi, di'a tá'u'u ini xi tá ndó'o xi dión. Tído ña va'a mií vá xí kíán, dá chī cháá ká chí noo kasandaá xi koo va'a ini xi, ta kat'i'a xi kakuu xi ñayuu kendísá'ano sa'á ña ni ndo'o níó xí.

K'i'o di'a ndo'o ñayuu kō xiin natiin ña maní xí'o Ndios noo ná

¹² Ta viti ndane'e ndó ndá'a ndo xí'ín ndée, ta ná chikata ndakí ndo kondo ndo. Ná dá'a ni ndiko ndó.

¹³ Ná konó ndó iin íchi ndaa noo kaka ndó, dá kíán ná dá'a ni natanī cháá ká sa'a ndo, ña ni xió kodo, dá kíán ná nda'aan.

¹⁴ Ta koo ini ndo kandeí va'a ndó xí'ín ndidaá ñayuu, ta koo ini ndo koo vii ndo noo Ndios, dá chī na kō kée dión, ni iin kuu ta'ón o koní na sato'o yó Ndios.

¹⁵ Koo ini ndo kandaa tá'an ndó, dá kíán ni iin ndó ná o kána xoo noo ña maní ni kee Ndios sa'a ndo. Chī oon ni ví kakuu iin káa mií ndó táto'on iin yó'o ova, dá dátuu ndó dao ká ndo, dá kasá'á ndiko dao ká na kee ndó.

¹⁶ Ta kaon koo ndó, dá ná dá'a ni kee iin káa ndo'ó kuachi xí'ín na kō kúu ñadi'í ndo o yíi ndo. Ta ná dá'a ni kenóo ndó ña'a Ndios táto'on k'i'o ni kee Esaú, dá chī sa'a iin ko'o ndéi ni daon tá'an ra ña kánian natiin ra sa'á ña kúu rá de'e noo.

17 Ta sa ná'á vá mií ndó ña tá ni ndi'i daá, dá ni kasá'á nda'í sáki ra xíka ra ta'i rá noo tatá ra, ña kían vei noo Ndios sa'á ña kúú rá de'e noo, tído ko ní kándeé ta'on ra natiin ra ña, ta ko ní kúu ta'on nadaon ra ña ni kee ra, va'ará ni sáki ra xí'ín ndirá noo rá.

18 Ta ko ní kasandaá ndo noo íin iin yúku, ña kían kuu dáko'on ndá'a ndo táto'on ni ndo'o na sá'ano ve'e yó tá sata, chi tá ni saá na noo íin yúku ñoo, deén nda'o kéi itaan, íin naá nda'o noo íian, ta ño'oma tóon ndúchí ni naka'ani dinián, ta ní'i xído oon kána tachí deén ñoo.

19 Tá ni seídó'o na sá'ano ve'e yó ña ni'i nda'o ni tuu trompeta, ña ni'i nda'o ni ka'an tachí Ndios, dá ni seí nda'í ñayuu ñoo ña ná dá'a ka ni ka'an na,

20 dá chi ni yu'ú nda'o na tá ni seídó'o na choon ni ta'anda noo ná, chi ni ka'an ña ni mií ná, ta ni iin tó'ón kítí ndáka na o kúu kako'on yúku ñoo, dá chi tá koó, dá kánian kuu na xí'ín yuu, o xí'ín iin yúchi.

21 Ta sa'á ña xíxi nda'o kúu ña ni xini na, sa'á ñoo ni kaa Moisés: “Ndéi nino oon ví yu'u ña yu'íi”, kaá ra.

22 Tído ndo'ó, sa ni kuyati ndó noo íin yúku Sion noo nákaa ñoo Ndios takí, ña kúú ñoo Jerusalén nákaa induú, noo ndéi kua'á nda'o mil ángel.

23 Ta ñoo kúu noo ndítútí ndi'i na mií noo ni kana Ndios, ta kándodó kuu ná induú. Ta ñoo ío mií Ndios, na keyíko ndaa sa'a ndidaá tá'an ñayuu. Ta ñoo ndéi ta'ani níno na ni kandoo vii noo Ndios, chi ni ni'i ná ña kakuu na táto'on ki'o kóni Ndios.

24 Ta sa ni kuyati ta'ani ndó noo Jesús, na ni ka'an sa'a yo noo Ndios, dá ni kandoo na kee na iin ña saá xí'ín yó. Ta ío ta'ani kuendá ndo xí'ín ni ná, kirá ni xita sa'a ndo. Ta ni va'a cháa ka kúú rá o

duú n̄i Abel, ch̄i k̄o x̄i k̄a ȳa'i ra sa'á kuachi táto'on n̄i kee n̄i Abel.

²⁵ Ta ná dá'a ni kedó'ó ndó mií ndó noo ká'an Ndios. Dá ch̄i k̄o ní k̄a k̄i ta'on na sá'ano ñoo yo sa'á ña n̄i kedó'ó ná mií ná noo n̄i ka'an Ndios noñó'o yó'o. Ta ví'í k̄a ví ndo'o yó tá ná kedó'ó yó mií yó noo ká'an Ndios nda induú.

²⁶ Ta x̄i'ín to'on n̄i ka'an mií ná n̄i ðakídi ni'ini na sava'a noñó'o yó'o tá sata, tído viti kaá na di'a: “Ko'on tukui keei dión, tído o duú noñó'o yó'o oon ni ko'in dákídi ni'inii, nda induú dákídi ni'ini ta'anii.”

²⁷ Ta sa'á ña n̄i kaa na “ko'on tukui keei dión”, sa'á ñoo kándaá iniõ ña ko'on na ðitá ná ndidaá ña kuu kidi ni'ini, ña n̄i kava'a na ñayuú yó'o, dá kandoo ndidaá ña o kúu kidi ni'ini.

²⁸ Ta viti, sa'á ña n̄i ni'í yo noo Ndios iin ñayuú saá noo dándáki na, ña kían ni iin kuu o kidi ni'ini, sa'á ñoo daá kuití ná nakí'o yó ndivé'e noo Ndios. Ta k̄i'o dión ná koni kuáchí yó noo ná, ta ná kayu'ú ni'ini yó na, ta ná koo ñañó'ó yó noo ná, dá ná nata'an ini na koni na yó.

²⁹ Dá ch̄i táto'on k̄i'o kúú ño'ó ita chíñó'o ndidaá ña'a, k̄i'o dión kúú tatá yo Ndios.

13

Ki'o di'a kánian kee yó sa'á ña kándéé ini yo Jesús

¹ O sa kóo ini ndo dánkoo ndó ña kú'u sátá'an ini ndo sa'a ndo.

² Ta ná dá'a ni nandodó ndo natiin va'a ndó ndi ndáa mií ñayuu tá n̄i kasáa na ve'e ndó, dá ch̄i sa'á ña n̄i natiin va'a ñaá dao ñayuu, sa'á ñoo n̄i natiin

na ángel n̄i kii noo Ndios n̄i sā ve'e na, va'ará ko ní kándāa ini na ndá yoo kúú ná.

³ Ta koo ini ndo ndiko'on ini ndo sa'á na ño'o ve'e kāa, ta kee ndó kuendá ña nákāa nduú ndo xí'ín ná. Ta dión ta'ani kando'o ndó xí'ín na kéndava'a ñayuu xí'ín, ta kee ndó kuendá ña ñíi mií ndó kéndava'a na xí'ín.

⁴ Ta kana'á ndó ña iin ña va'a kíán ña tánda'a ñayuu. Ta iin ña vii kíán ña kídi tāa xí'ín ñadi'í ra. Tído ndidāa ñayuu kídi xí'ín na ko kúú ñadi'í na o yíi ná, xí'ín na kée dao kā kuachi ka'an noo xí'ín ñíi ná, noón kúú na mií̄an ndāa kuiti ndo'o ní̄o ná kee Ndios.

⁵ Ta o sa kátoó téi ndo ña kuiká, kua'án ndo kadii iní ndo xí'ín ña'a sa ió noo ndo, dá chi di'a n̄i kaa mií Ndios: “Ni iin kūu ta'ón o dáyāa ndá'í yo'ó, ta ni kūu ta'ón o dánkoo ndava'i yo'ó.”

⁶ Sa'á ñoó kuu kaa yo di'a xí'ín tandeé iní: Mií̄an ndāa kuiti sato'o yo Ndios kúú na chíndeé ñaá, sa'á ñoó ni ko yu'íi xiníi ndi ndáa mií vá ña'a ná kee tāa ñayuú yo'ó xí'ín.

⁷ Daá kuití ndiko'on ini ndo na n̄i daná'a noo ndo, chi mií ná n̄i daná'a to'on Ndios noo ndo. Ta ndiko'on va'a ini ndo ña kua'á nda'o ña va'a n̄i kana noo ña sa kee na, ta kandeé iní ndo Ndios táto'on sa kandeé iní ñaá ná.

⁸ Táto'on k̄i'o kúú Jesucristo koni, k̄i'o dión kúú ná viti, ta k̄i'o dión kuii va kakuu na.

⁹ Ná dá'a ni koo ini ndo ndiko ndo ña to'ón dána'a dao kā tāa, ta o sa kándia ndó tá díin dána'a ra sa'a Jesús. Va'a cháa kā kíán ña koo ndeé ndo xí'ín ña man̄i n̄i kee Ndios sa'a ndo, ta o duú sa'á ña seí ndo ña yo'ó o ña káa táto'on k̄i'o dána'a dao kā ra. Dá

chì va'ará ndúndéé dao ñayuu kée na ña yó'o, tído kò chíndeé ta'on ñaá.

¹⁰ Ní'ì yò ña va'a sa'á ña ñi doko Jesús mií ná noo Ndios tá ñi xi'ì na. Ta kò ta'ón íchì ta dutì kéchón ini ve'e ño'o na Israel ni'ì rá ña va'a yó'o.

¹¹ Né'e ta dutì kúú noó ñi kítì kua'an ra ini ve'e ño'o noo kúú noó ñi cháá ka, ta dóko ñaá rá noo Ndios sa'á kuachi ñayuu. Ndi'i, dá chíño'o ra yikí koño ri nda noo kúú yu'ú ñoo.

¹² Díon ta'ani ñi ndo'o Jesús, dá chì ñi xi'ì na nda noo kúú yu'ú ñoo, ta xí'ín ñi mií ná ñi nduvii ñayuu na.

¹³ Ta viti ná kankuei yó ko'o noó ñi ndo'o níó Jesús yu'ú ñoo, dá kían tátò'on kí'o ñi kediki ñaá ñayuu, kí'o díon ta'ani ná ndo'o miíá.

¹⁴ Dá chì o duú ñayuú yó'o nákaa ñoo noo kandeì chíchí yó. Di'a nandukú yó iin ka ñoo, ña koo chí noo.

¹⁵ Ta sa'a mií Jesús ná doko yo to'on va'a, to'on ñó'o noo Ndios ndidaá tá'an kuu, díon dá nakoni yo ná xí'ín to'on kankuei yú'u yo.

¹⁶ Ta ná o sa nándodó ndo kee ndó ña va'a, ta koo ini ndo chíndeé tá'an ndó xí'ín ña ío noo ndo, chì ña yó'o kían náta'an ini Ndios xiní na, ña dóko yo noo ná.

¹⁷ Ta koo ini ndo kueídó'o ndó na ndíta dána'a noo ndo, ta kee ndó choon sa'ándá na, dá chì nduú ñoo ndaá na níó ndo, chì ná'á ná ña miían ndaa nakí'o na kuendá sa'a ndo noo Ndios. Tá kée ndó díon, dá kían xí'o ndó ña kádij iní na, ta ná dá'a ni kunda'í ini na, chì ni iin ña va'a o ní'ì ndo tá ná dákúnda'í ini ndo ná.

¹⁸ Kaka ndo ña maní noo Ndios sa'á ndu'u, dá chì ná'á va'a ndu ña ío vii ñaxintóni ndú noo Ndios, ta

kóni ndu'u kendúsá'ano ndu ndidaá tá'an ña'a.

¹⁹ Ta seí nda'ávíi noo ndo ña daá kaka ndo ña maní noo Ndios sa'í, dá ná chindeé ná yu'u nandió koo yachii koto ni'inii ndo'ó noo ndéi ndó xaan.

Ká'an na ndisá'an noo ndí'i

²⁰ Ndios kúu na xí'o ña ió va'a ini yo, ta mií ná kúu na ni danátaki Jesucristo, na kúu sato'o yo, ta Jesús kúu mií na ndáka léko, ta sa'á ña ni xi'o na ni ná ni xita ra sa'a iin rá iin yó, dión, dá ni xinkoo ña ni kandoo Ndios kee na xí'á, ta daá kuití ndáya'i ña.

²¹ Ta mií Ndios ná k'i'o ña katí'a ndó kee ndó ndidaá tá'an ña va'a, dá kandeé ndó kee ndó ña kóni mií ná, ta kee ta'ani na xí'in ndó ña náta'an ini na kee na sa'á ña ni xi'i Jesucristo sa'a yo. Ta daá kuití ná natiin na ñañó'ó. Dión ná koo.

²² Ta seí nda'ávíi noo ndo, ñani, ña k'i'o ndeé iní ndo kueídó'o ndó to'on ká'an ni'inii noo ndo, chi cháá nda'o kúu to'on ni taai kosaa noo ndo.

²³ Ta kana'á ndó ña sa ni yaa va ñani yo Timoteo ve'e kaa. Tá ná kasaa yachi xi yó'o, dá kandakai xi saai kande'í ndo.

²⁴ Ka'an ndo ndisá'an xí'in ndidaá na ndíta dána'a noo ndo xaan kuendá ndu'u, xí'in ndidaá ka na kúu ñayuu Ndios. Ta natiin ndó ndisá'an tánda'á ndidaá ñani yo ndéi Italia yó'o kosaaan noo ndo.

²⁵ Ta ná koo ña maní xí'o Ndios xí'in iin rá iin ndó. Dión ná koo.

**Tuti yó'o kúú to'on Ndios, ta xí'o ña kuendá
sa'a Jesús
New Testament in Mixtec, Tezoatlán (MX:mx:Mixtec,
Tezoatlán)**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Tezoatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Tezoatlán [mx], Mexico

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Tezoatlán

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b81ac6b3-0ad5-5336-8d42-4c2703b04e9f